

Sygn. akt I CSK 787/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa B. K.

przeciwko P. K. i S. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 maja 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt V Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kwotę
2734 (dwa tysiące siedemset trzydzieści cztery) zł tytułem
zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 maja 2017 r. powód B. K. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe,

nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego podnosi się, że skuteczne powołanie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego może dotyczyć wyłącznie tych zagadnień prawnych, które pozostają w merytorycznym związku z rozstrzygnięciem wydanym przez Sąd drugiej instancji. Chodzi tu zatem o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.).

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, że jakkolwiek eksponowanemu przez skarżącego jednemu z zagadnień prawnych – dotyczącego rozumienia przymusu według art. 411 pkt 1 k.c. - można przypisać walor istotności, to jednak nie pozostaje to zagadnienie istotne dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej w sytuacji, w której zasadniczą przyczyną oddalenia powództwa, a także apelacji była ocena, że w ustalonym stanie faktycznym nie było podstaw do kwalifikowania świadczenia powoda jako świadczenia niezależnego, gdyż kwota objęta żądaniem pozwu zapłacona została z tytułu wykonania zobowiązań wynikających z umów zawartych przez osobę trzecią z pozwanymi, których ważność nie była kwestionowana w toku postępowania, a ponadto nie było podstaw do stwierdzenia wystąpienia stanu zubożenia powoda, gdyż zapłata dokonana została ze środków przekazanych mu przez osoby trzecie i w celu zwolnienia ich z zobowiązania. Nie jest natomiast nowym zagadnieniem prawnym (zagadnienie nr 1), to czy sam fakt spełnienia świadczenia przez osobę trzecią, tj. niebędącą dłużnikiem uzasadnia jej roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia, jeżeli nastąpiło to w celu zwolnienia z zobowiązania dłużnika (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., II CSK 444/14 oraz z dnia 7 lipca 2017 r., V CSK 629/16 - nie publ.).

W sprawie nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego, na wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 i 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).